

говото творчество, тъкмо поради интензивната му ангажираност с проблемите на видимостта.

Необходимо е и известно уточнение какво е предназначена да означаи не дотам обичайната формулировка на подзаглавието - визуални проекции на патоса. Макар и изписан на български, патос в конкретната му употреба се мисли в съответствие със съдържателната традиция на класическата гръцка античност - т.е. като непреводимото единство на страдание и страст. Веднага може да се възрази, че по-безпроблемно би звучало, например, "страданието на слепотата", още повече, че до голяма степен до него се свежда предметът на обсъждане, но присъствието тъкмо на понятието патос е особено важно в перспективата на основен момент от работната хипотеза на този пореден опит върху невиждането в поезията на Яворов, което пък целенасочено няма да бъде назовано "слепота". И за хипотезата, и за неприемането на квалификацията "слепота" предстоят необходимите пояснения.

Редом с последователните декларации за невъзможност на виждането и познанието в поезията на Яворов, нейна съдържателна доминанта е и изявлението "Аз страдам!", отнесено тъкмо към онази мъчителна изолация от света, която осезанието на сетивна и интелектуална слепота предпоставя. За трагическите измерения на слепотата на Яворовия лирически субект, предчувствана или реално изживяна, пишат всички изследователи на проблема. За изходна точка в настоящия опит се взема една по-различна теза, а именно, че затрудненото виждане в поезията на Яворов е не толкова въпрос на физическо несъвършенство, колкото на някакъв друг тип нарушение на нормата. Подобна теза намира основаването си в наличието на достатъчно симптоми, които указват, че заявената в тази поезия неспособност за виждане има други, далеч не физиологични предпоставки. Творчеството на Яворов, макар и с потисната визуалност, представя в същото време и примери на изтънчена зрителна сетивност. Без да се впускам в привеждане на конкретни илюстрации, ще отбележа, че дори и начинът, по който в поезията му се бори с нюансите на сивото или с образността на сенките, свидетелства в известен смисъл и за изострена чувствителност на зрението.

Проблемът със зрението, следователно по никакъв начин не е обективен корелатив на огласеното в поетическите текстове на Яво-